

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942 április 29.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 94. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levélcim: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Mandalayból menekül a brit főhadiszállás

Amerika eddig 31 hadihajót és 240 kereskedelmi hajót veszített — Gayda szerint hatalmas hadlesemények állanak küszöbön — A tengelyhatalmak újabb sikerei a keleti fronton és Északafrikában — Yorkra több ezer bomba hullott — Laval nem kezdeményez diplomáciai szakítást Amerikával

A háborús események közül a nyugati légiháború és a burmai csata emelkedik ki. Nyugaton folytatódik a német és angol városok bombázása. A németek az angol támadások megtorlásaként szerdára virradóra York várost bombázták, amelynek 100.000 lakosa van és érseki székhely. A városra a Német Távirati Iroda jelentése szerint több ezer bomba hullott, amelyek nagy kiterjedésű tüzeket okoztak. Egy gázométer robbanása folytán 500 méteres lángnyelv csapódott fel. York a negyedik város, amelyet megtorlásképpen bombáztak a németek. Az angolok szerdára virradóra az északi német tartományokat és Kielet bombázták. Az angol bombák ismét lakónegyedekre hullottak. Az utolsó 24 órában a német légvédelem Németország és a megszállt területek felett 18 brit repülőgépet lőtt le.

A Budapesti Értesítő jelentése szerint a német hatóságok elrendelték az ismételt bombázókat Rostock polgári lakossága egy részének elköltöztetését a városba. A kiűrités a legnagyobb rendben folyt le.

Burmában

a jelek szerint döntéshez érkezett a helyzet. A japán átkaroló támadás nagy sikert eredményezett és a gyűrűbe jutott brit és kínai csapatok helyzete válságos. A japánok három irányból közelednek Mandalay felé. A brit főhadiszállás előkészületet tett a menekülésre Mandalayból — mint a Bud. Ért. értesül — és Kindat városba akarják áttenni a főhadiszállást. Visszautasították a városi tanács azon kérését, hogy Mandalayt nyilvánítsák nyílt várossá és sürgősen megkezdtek a város megerősítését. A burmai bennszülöttek egyre elenségesebb magatartást tanúsítanak a britekkel szemben. Bányákat, villamosműveket, utakat és hidakat robbantott fel az angolelles burmai lakosság, amely nem hajlandó végrehajtani az elsőtétítéstről szóló rendeletet sem.

Londoni jelentés szerint a burmai arcvonalon tetőfokára hágott a válság. A japánok elfoglalták Mongkungot és az átkarolt brit és kínai katonák gyors visszavonulásra kényszerültek.

A francia-amerikai

visztonnyal kapcsolatban érdekes hírt közölnek Vichyből. Laval francia miniszterelnök fogadta a Washing-

tonba távozó Leahy admirális amerikai nagykövetet, akinek kijelentette, hogy Franciaország nem fog kezdeményező lépést tenni a két ország diplomáciai kapcsolatainak megszakítására, annál is inkább, mert ez a közös örök elárulása volna. Az új francia kormány tudatában van Franciaország válságos gazdasági helyzetének és a javulás érdekében mindent megtesz. Ezért igyekszik minél jobbra fejleszteni viszonyát szomszédaival is. Laval semmi okot sem lát arra, hogy Franciaország konfliktusba keverdjék Amerikával, de ugyanígy nem lát okot sem arra, hogy Amerika megakadályozza a tengelyhatalmak és Franciaország közeledését. Emlékeztette Laval Leahyt arra, hogy Franciaország történelme legnagyobb vereségét szenvedte el, a brit blokádnál, Amerika nem küld élelmiszereket sem a francia gyermekeknek sem az afrikai gyarmatok lakosságának és a kormány igyekszik Európában megtalálni gazdasági helyzete megjavításának feltételeit.

Madagaszkárral kapcsolatban mindössze az az újabb hír érkezett, mely szerint a gyarmat kikötőibe három francia cirkáló érkezett.

A francia-kanadai diplomáciai viszony megszakításáról ellentétes hírek érkeztek. Az NST Lisszabonon át szerzett értesülésében azt jelenti, hogy King kanadai miniszterelnök bejelentette a diplomáciai viszony megszakítását Franciaországgal. Az OFI híriroda nem tud erről, egy harmadik jelentés pedig azt mondja, hogy King kijelentette a parlamentben, hazarendelte a vichy-i ügyvivőt, tegyen jelentést a helyzetről. Addig, amíg ezt a jelentést meg nem kapja, nem tesz közleményt a fran-

cia-kanadai diplomáciai kapcsolatok tárgyában.

Az indiai

helyzet a Stefani iroda diplomáciai szerkesztőjének megítélése szerint hétről-hétre rosszabbodik, s ezt Cripps is beismerte az alsóház előtt mondott drámai hangú beszédében. Cripps indiai kudarcát azzal indokolja, hogy túl későn küldték a kérdés elintézésére a japánok már India kapui előtt állottak, ami nagymértékben befolyásolta a hinduk hangulatát, az indiai politikai csoportosulások között pedig nincs egyetértés még a leglényegesebb kérdésekben sem. Anglia nem engedhette át a védelmet az indiaiaknak, mert India történelmének legválságosabb napjait éli, s a hadvezetés átadása Anglia leszerelését jelentette volna. Megjegyzti a Stefani iroda szerkesztője, hogy Cripps kudarc a legjobban mutatja, mennyire egyetért minden hindu vezető abban, hogy az angol javaslatok elfogadhatatlanok. Mindebből látszik, hogy az angol-indiai ellentétek áthidalhatatlanok.

Végül itt jegyezzük meg, hogy a japán császár ma ünnepelte születésnapját. A maláji és fülöpszigeti főparancsnokok ebből az alkalomból üzenetet intéztek a maláji és fülöpszigeti néphez és felszólították, hogy mint a császár legújabb alattvalói tegyenek meg mindent Keletázsia újjáépítése érdekében. Japán az egyetlen elbánás elvét érvényesíti minden megszállt területen élő loyális alattvalójával szemben. Egész Japánban nagy ünnepségekkel ünnepelték meg a császár születésnapját.

A Tenno kihallgatáson fogadta Tozso miniszterelnököt, valamint a fergazdasági hivatal vezetőjét, akik a helyzetről tájékoztatták az uralkodót.

Német hadijelentés

Berlin, április 29.

A vezéri főhadiszállás közli, hogy a német légierek eredményesen támadtak kikötői berendezéseket a Fekete és Azovi tenger mentén. Az arcvonal északi szakaszán a német csapatok elfoglaltak egy elenséges hídfőállást. Az ellenség a harcok során 1.100 halottat, 6 páncélost és 9 löveget veszített más hadianyagon kívül. A Jeges tenger felett német repülőgépek saját veszteség nélkül 15 ellenséges gépet lőttek le. Északafrikában Mechilitől keletre visszaverték egy ellenséges hadoszlop páncélosoktól támogatott támadását. Eredményesen bombázták a tengely légierei Alexandria katonai célpontjait és Máltát. A La Manche partjai felett hat brit repülőgépet lőttek le a németek. A légierek megtorló támadást intéztek York angol város ellen és bombák sok nagy tüzet és robbanást okoztak. A brit repülőgépek szerdahajnali támadása az északi német partvidék, főleg pedig Kiel lakónegyed ellen irányult. Légi harcban és a léghárító ütegek működése következtében Németország felett 11, Norvégia felett 3 brit gép semmisült meg.

Ára 10 fillér

A lakáshiány

enyhítésére tisztviselői bérpalota építését határozta el a vármegye. A tervek szerint 14 tisztviselő család nyerne elhelyezést az építendő bérpalotában. Zomborban azonban sokkal nagyobb arányu a lakáshiány, mintsemhogy azt az egyetlen tisztviselői bérpalota megépítésével elintéztéknek tekinthetnők. A bérpalota csak enyhíti a lakáshiányt, de nem oldja meg. Sokkal messzebbmenő építkezésre volna szükség, hogy a tarthatatlan állapotokon segítsünk. A városnak is el kellene határoznia magát az építkezésre még akkor is, ha az pillanatnyilag nehézségekbe ütközik a költségek, vagy az építőanyagbeszerzési nehézségek miatt. Az ország más részeiben sem könnyebb az építőanyagok beszerzése még is találnak lehetőségeket az építkezésre.

Nem rendelkezünk pontos adatokkal arra vonatkozóan, hogy hány lakás építésére volna szükség a zombori hiányok pótlására, kétségtelen azonban, hogy igen nagyszámú család van lakás nélkül, vagy szorong nem megfelelő, otthon nem nyújtó kislakásban. Szerkesztőségünkben naponta igen sokan érdeklődnek kiadó lakások iránt és sirják el panaszait.

A városnak és a magántőkének is sürgősen hozzá kellene látnia az építkezésekhez. A tavasz itt van, közeledik a nyár is, ha most nem kezdik meg az építkezéseket, őszre már az időjárási viszonyok miatt nem kezdek meg és anélkül mulik el ez az év is, hogy jelentős lépést tettünk volna a nyomasztó lakáshiány megoldására.

ARENA MOZI

Kedd — csütörtök.

HalálraitéltekTalálkozás a szerelemmel a halál küszöbén.
Főszerepben:**MERLE OBERON és
GEORG BRENT.**

Pótműsor: magyar és olasz híradó

ANGOL ÁLHÍR GOROGORSZÁGRÓL

Athén, április 29.

A londoni rádió olyan híreket terjeszt, hogy az olasz és német megszálló hatóságok bezárták az athéni egyetemeket. Azt is tudni

Brit hajógyárat támadtak a német légi erők

Berlin, április 29.

A Német Távírti Iroda jelenti, hogy német vadászok lelőtték hat vadászgépet abból a brit légiköteléből, amely a délutáni órákban megkísérelte a berepülést Franciaország északi része fölé. Ezzel tegnapra virradóra összesen 25 gépet vesztett Anglia a francia partvidéken, közöttük négy 4 motoros bombázót.

Könnyű német légikötékek szerdára virradóra Anglia déli partvidékén romboló és gyuj

téli London, hogy Athénben nagyarányú diákzavargások voltak. Illetékes görög helyen ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy az athéni egyetemet a görög hatóságok zárták be, s a megszálló hatóságok nem gyakoroltak befolyást ebben az irányban. Diákzavargások nem voltak s az egyetem bezárására néhány diák fegyelmetlenül magatartása miatt került sor.

ROOSEVELT A DÉLAMERIKAI ÁLLAMOK GYARMATOSÍTÁSÁRA TÖREKSZIK

Berlin, április 29.

A német sajtó foglalkozik amerikai csapatoknak Venezuelában történt partraszállásával. A Völkischer Beobachter szerint erre két okból volt szükség. Rooseveltnek ismét biztatásra van szüksége, hogy elfelejtse a néppel a kudarcokat, a másik ok pedig, hogy Washington az iberoamerikai köztársaságokat az USA gyarmataivá akarja süllyeszteni.

töbmbákkal, valamint tüzfegyverekkel hajógyárat támadtak. Súlyos találatok érték a felszerelési kikötő gyártási csarnokát is. A megfigyelők a hajógyárakban nagyarányú tüzeket figyeltek meg.

Brit gépek szerdára virradóra Németország északi partvidékén lakónegyedeket bombáztak. Négy támadó gépet megsemmisített a légvédelem.

A burmai harcok

Amszterdam, április 29.

A Német Távírti Iroda közli, hogy egy angol katonai szakértő megállapítása szerint a burmai helyzet változatlanul súlyos a szövetségesek szempontjából. Főleg a légi erők és az utánpótlás hiánya érezteti a hatását jelentős mértékben. A japánok nagy számbeli tulsúlyra tettek szert.

A bostoni rádió hirmagyarzója is foglalkozik a burmai helyzettel. Megállapítja, hogy a szövetségesek helyzete ezen az arcvonalon jelentős mértékben rosszabbodott. A japánok ha-

dászati téren is kitűnően megállják helyüket, amit bizonyít Lashio elfoglalása is. Itt a szövetségesek nagymennyiségű hadianyagot vontak össze. A burmai ut Kina hátsó kapuja, s most ezt a kaput veszélyeztetik a japánok. A hirmagyarzó szerint a szövetségesek nem engedhetik meg, hogy a burmai ut japán kézre kerüljön, ezért minden áron védelmezniük kell. Fontossága egyenlő az angol szigetek fontosságával. A burmai helyzet rosszabbodása nemcsak Kina, hanem India számára is súlyos fenyegetés.

Az angolok végleg elvesztették a burmai csatát**Ellentétes hírek Lashioról**

Lashio burmai várossal kapcsolatban ellentétes hírek érkeztek. Amíg az amerikai hírforrások azt jelentik, hogy a várost elérték a japán csapatok előőrséi, addig az angol jelentés szerint Lashio a japán bombázás folytán lángokban áll. A japán jelentés nem említi a város nevét és csak azt közli, hogy a burmai arcvonalon nagyarányú bekerítő csatározás folyik.

London szerint Lashio védelmét amerikai vadászgépekre bízták, ezek azonban nem tudták megvédeni a japánoktól a várost.

A Popolo di Roma jelentése szerint a japánok elfoglalták Lashiot és három irányból nyomulnak előre Mandalay felé. A japán csapatok jobb szárnyának az a célja, hogy elvágja a Mandalay—Lashio közötti utat. A burmai arc-

vonalon eredményes japán átkaroló támadás folyik.

Lashio rendkívül fontos vasuti csomópont. Japán részről történt megszállása elvágja a Burma és Kina közötti összeköttetést.

Az angol Daily Express azt írja, úgy látszik az angolok végleg elvesztették a burmai csatát. A japánok szabályos trópusi villámháborút vezetnek Burmában és naponta legalább 10 kilométert nyomulnak előre.

A kínai sajtó azt követeli, küldjenek sürgős segítséget Burmába. A kínai hadsereg lapja szerint a burmai csata döntő fontosságú egész Délázsia szempontjából. A burmai hadsintér a legfontosabb ázsiai hadsintér és az itteni döntés kihatással lesz a háború egész kimenetelére.

Roosevelt rádióbeszéde

Amszterdam, április 29.

A Német Távírti Iroda jelenti az angol hírszolgálat nyomán, hogy Roosevelt amerikai elnök tegnap este rádióbeszédet intézett az USA népéhez. Az elnök mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy szükséges a gazdasági élet minden erejének megfeszítése a hadviselés érdekében, majd kijelentette, hogy a szövetségesek ha erre szükség mutatkozik, megakadályozzák, hogy a francia birtokokat a tengelyhatalmak céljaira használják fel. Az Egyesült Államok meg fogják „védeni” a francia gyarmatokat és az Egyesült Államok repülőgépei nemsokára az „euró-

pai földrés szabadságáért is harcolni fognak”.

Roosevelt szerint megállt Japán déli irányú előretörése. A szövetségesek a Japán elleni offenzívára Ausztráliát és Újzeelandot használják majd fel. Csungkingot megsegiti Amerika. Beszél az elnök azokról az intézkedésekről, amelyeket a pénzhigitás elkerülése érdekében kíván foganatosítani és amelyek érinteni fogják az USA minden polgárát, majd dicsőreleg emlékezett meg az állítólagos brit hősiességről. Az USA háborús erőfeszítéseit nem veszélyezteti egy „maroknyi krakérelkoskodó áruló” — fejezte be beszédét az elnök.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

Kedd — szerda

Mindvégig lebilincselő történet.

Nem vagyok áruló

Főszerepben:

**ANNA DAMMAN,
WERNER HINZ,
RENÉ DELTGEN**

Pótműsor: első hetes UFA és magyar híradó

41 éves a japán császár

Tokió, április 29.

A Tenno ma ünnepelte meg 41-ik születésnapját. Ebből az alkalomból nagy katonai ünnepségeket rendeztek és hálaadó istentiszteletet tartottak mindenütt az országban.

Hitler vezér és kancellár meglehetősen táviratban fejezte ki szerencsekívánatait a császárnak.

A Duce Olaszország közellátási helyzetéről

Róma, április 29.

A Duce a Palazzo Veneziában fogadta a tartományi főnököket, akik előtt előadást tartott a háborús helyzetről és különösen az élelmezési kérdésekkel foglalkozott behatóan. Az értekezleten 98 tartományi főnök jelent meg. A Duce kifejtette, hogy az élelmezési nehézségek több tényezőből tevődnek össze. A lakosság természetes szaporodása, a lakosság számának megnövekedése új területeknek Olaszországhoz való csatolása által, megszállt területek lakosságának élelmiszerekben nyújtott segítség, a tavalyi termés, amely csak gyenge közepes volt és végül a szállítási nehézségek azok az okok, amelyekre a mai helyzet visszavezethető. Felhívja a tartományi főnököket, teremtsék meg mindenütt a legteljesebb együttműködést, hogy a nép minden erejét a győzelem érdekében fejtsse ki.

Leahy bucsulátogatása Darlan lengernagynál

Vichy, április 29.

A Washingtonba távozó Leahy admirális, amerikai nagykövet tegnap bucsulátogatáson jelent meg Darlan tengernagynál.

Utána az új japán nagykövet látogatta meg Darlant.

Két amerikai hadosztály Braziliában

Róma, április 29.

A Corriere della Sera véleménye szerint az a körülmény, hogy Amerika két hadosztályt küldött Braziliába arra enged következtetni, hogy Washington nemcsak politikailag, hanem katonailag is ellenőrzése alá veszi a délamerikai államokat. Brazília a két amerikai hadosztály beengedésével teljesen lemondott függetlenségéről.

MEGTORLÁSKÉPEN YORKOT BOMBÁZTÁK A NÉMETEK

Berlin, április 29.

A Német Távírti Iroda jelenti, hogy a német légi erők Köln angol részről történt bombázásának megtorlásoként nagyarányú légitámadást intéztek York angol város ellen.

Az angol légügyminisztérium szerdai hivatalos jelentése szerint szerdára virradóra a déli angol partvidék két helye ellen intéztek támadást a német légi erők. A jelentések károkról és embervesztésekről számolnak be.

Egészséges lakást, korszerű szigeteléssel.

Szigetelő anyagot szerezze be:

Puskás Mihály
beton és cementáru-üzem. építési anyagkereskedőnél.

Mandalay, az elfelejtett királyi város

Burma földjén ismét heves harcok dülnek és nem lehet még tudni, vajon ebből a harcból ismét megszületik-e az önálló burmai állam, amelynek kilencven évvel ezelőtt az angol megszállás vetett véget. 1852-ben az ország első felét, majd 1886-ban teljes egészében megszállták az angolok Burmát. Akkoriban az Alompra dinasztia uralkodott, amelynek utolsó képviselője Mandalayban székelte, amely akkor Burma fővárosa volt, amelynek pompáját és szépségét 1886-ban az angolok teljesen szétrombolták. A királyi székhelyek Burmában gyakran váltakoztak és igen sok uralkodó keresett a legkülönbözőbb okokból újabb és újabb székhelyet. Az elhagyott királyi városok azután elpusztultak, aminek következtében Burma talán a leggazdagabb romvárosokban. Mandalay már a Nyugatról jött hódítókkal folytatott háborúnak esett áldozatul és pusztulása annyival is inkább sajnálatraméltó, mert ennek a királyi városnak pompája olyan nagy volt, hogy kortársak leírása szerint elvakította a látogatókat. Az égnek szökő pagodák és hegyes kis kupolák, valamint a pompás ornamentikával díszített tornyok elképzelhetetlen gazdagságot takartak. A szemet ugyszólván elvakította az arany kupolacsucok pompája, amelyeknek csigavonulatain diónagyságu rubinok és smaragdok szikráztak. Száz palota és templom sugárzott ilyen módon Mandalayban.

1854-BEN HELYEZTÉK EL A KIRÁLYI VÁROS ALAPKÖVÉT

Mindennek a pompának építője Mindon király volt, aki 1853-ban lépett trónra. Akkoriban Amapura volt még az ország fővárosa. A király azonban trónralépése után, 1854-ben királyi város alapkövét a mandalayi hegy lábánál helyezte el. Az alapkövetétel ünnepségét fényes külsőségek között tartották meg és ezeknek az ünnepségeknek alkalmával igen sok embert is föláldoztak. A kilenc méter magas várfalakat téglából építették s egy bizonyos távolságra egyenletesen apró, vörös, gazdagon aranyozott tornyocskák díszítették a várfalat. Egy vízesárok, majd egy magas földhányás képezte a város megerősítésének külső vonalát. A kapukat ugyanígy biztosították és kilencszeres tető díszítette azokat. Egész elhelyezésében Mandalay Pekingre kellett, hogy emlékeztessen, mert ugyanúgy, mint Pekingben, itt is a négyszögletes épített város közepén zárt négyszög állott, amely a királyi palotát foglalta magában. Ezt a királyi palotát 5 méter magas teákfa kerítés vette körül, amelyen belül két téglafal is volt. 1860-ban készült el ez a különös palota. A belső királyi város a legkülönbözőbb épületek gyűjteménye volt.

A VILÁG KÖZEPE A KIRÁLYI PALOTÁBAN

A palota belsejébe egy nagy vörös kapun át lehet bejutni. A kapu azonban oly alacsony volt, hogy a látogató csak mélyen meghajolva tudott keresztül menni rajta és kénytelen volt már ilyen módon is tisztelni a palota előtt. A vörös kapu mellett egy pagoda állott, amely Budha szent fogát tartalmazta. Ez utóbi a kínai császár ajándéka volt. Ettől a pagodától délre egy kisebb kolostor volt, a mozaik és üvegmunkának apró kis remeke. Itt Thibo herceg, Mindon király utóda tett eleget ősei kötelességének és szerzetesi visszavonultságban élt. Egy széles harangtoronyban pedig egy óriási gong volt felfüggesztve, amely minden harmadik órában jelezte az időt. A főpalotában nem kevesebb, mint nyolc királyi trónus állott, míg a kilencedik az államtanács termében volt elhelyezve. Ezek a trónusok a legkülönbözőbb célokat szolgálták és ennek megfelelően különböző nevük is volt. A legpompásabb volt az oroszlan trónus, amely fölött kilenc, tetővel ellátott karcsu torony emelkedett és ezt a tornyot a „Világ közepének” nevezték. A palotát pompás kertek vették körül, amelyet mesterséges vízcatornák hálozták be, hogy a levegő mindig kellemes és hűvös volt. Mikor az angolok az „arany királyi várost”, ahogy akkoriban nevezték, elfoglalták, elővárosaival együtt 180.000 lakosa volt. Magán a városfalakon belül 6000 lakóház és 24.000 bambuszkunyhó állott

Szlovákiából menekülnek a gazdag zsidók

Fegyveres üldözési kaland és letartóztatások az országutakon

Budapestről jelentik: A Neues Wiener Tagblatt pozsonyi jelentése szerint Nyitráról négy telt személygépkocsi indult a magyar határ felé. A hivatalos sorompónál a Hlinka-gárda ellenőrizni akarta a gépjárműveket. A sofförök azonban nem álltak meg, amire a gárdisták autókön a menekülők üldözésére indultak és a gu-

mitömlőkbe belelőve megállították a gépjárműveket. Azokban 23 gazdag zsidó ült, akik a taxisofföröknek 14.000 szlovák koronát fizettek a rövid utért a határig. A zsidókat és a sofföröket letartóztatták. Kelet-szlovákiában ugyancsak az országuton letartóztattak 20 zsidót. (MTI)

Május 3-án monstre vízügyi megbeszélés lesz Szegeden

A tárgyalásokon résztvesz több miniszter is

A Duna-Tisza közti mezőgazdasági kamara május hó 3-án Szegeden vízügyi nagygyűlést tart. A nagygyűlésen több miniszter és államtitkár is résztvesz, valamint az érdekelt törvényhatóságok főispánjai és alispánjai, polgármesterei és egyéb közigazgatási vezetői. Ugyancsak belevonják az értekezletbe az érdekelt gazdakörök elnökségét is, valamint a visszatért Délvidék vezetőségét is.

Az ülésen szóba fog kerülni az Alföld minden egyes vízügyi problémája is, sőt a Duna-Tisza közti csatorna legépítése tárgya

ban is komoly megbeszélések fognak lezajlani.

Nem kétséges, hogy az Alföld vízügyi problémáinak a megoldása közös nevezőre fogja hozni a különféle érdekelt vezetőségek véleményét, mert hiszen csupán az átmeneti és pillanatnyi intézkedések megtételénél merülhetett csak fel némi vita és eltérés, amely azonban annál egységesebb lesz a közös és minden Duna-Tisza közti várost és egyéb közületet érdeklő árvízi, illetve belvízi állásfoglalásnál.

A Ház ülése

Budapestről jelentik: A Ház szerdai ülésén befejezte a hadikölcsönkötvények átértékléséről szóló törvényjavaslat vitáját és a javaslatot általánosságban elfogadta. A felszólalásokra adott válaszában Reményi Scheller pénzügyminiszter többek között kijelentette, hogy a hadikölcsön rendezése régi fájó sebet gyógyít. A rendezésnél figyelembe kellett venni az államháztartás teherbíró képességét, a méltányosságot, a szociális és gazdasági szempontokat. Az erdélyi részről tett indítványnak örömmeljes eleget és pótvajaslattal lehetővé teszi, hogy a visszatért országrészek jegyzőinek igazolása könnyebb legyen. Életrevaló ötletnek találja a MÉP vezérszónokának azon javaslatát, hogy a kis jegyzőket

kézpénzzel fizessék ki. A javaslatot tanulmányozás tárgyává teszi.

Ezután a Ház áttért a közélet tisztaságának biztosításáról szóló javaslata tárgyalására. A legközelebbi ülést holnap tartják meg.

Sütő Gyula megszökött

A Budapesti Értesítő jelentése szerint a nemzetgyalázással vádolt Sütő Gyula lemondott nyilatkozatát tegnap hiába keresték a detektívek: nyomtalanul eltűnt. Hír szerint külföldre szökött. Nyomozó levelet adtak ki elfogatására.

Huszonhét kislakást épít az idén a pécsi Közjóléti Szövetkezet

Pécsről jelentik: A sulyos lakáshiány állandóan foglalkoztatja a város vezetőségét. A legutóbb tartott városi közigazgatási bizottsági ülésen a polgármester egy nyilatkozott, hogy az év végéig legalább száz kislakás építését kell biztosítani, nehogy a lakáshiány katasztrófális hajókat okozzon.

A lakáshiány enyhítésére a város megteszi a kezdeményező lépéseket. A város Közjóléti Szövetkezete az idén 27 házat épít a Meszes telepen Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap kiküldöttei május 7-én érkeznek Pécsre, hogy a készmelt ház helyeket megtekintse. A tervek már rendelkezésre állnak és az építkezést rövidesen meg is kezdik.

Butorozott szobát

különbejárattal, lehetőleg fürdőszobával május 15-re keresek. Cimeket a kiadó továbbít.

Nemzetgyalázásért és kormányzósértésért elítélték egy temerini szobafestőt

Szegedről jelentik: A szegedi itélőtábla tegnap tárgyalta egy temerini szobafestő, Metzinger Antal ügyét. Metzinger ellen az volt a vád, hogy még az elmúlt év júniusában, az egyik temerini kocsmában mulatozva a magyar nemzetre és a kormányzóra sértő kifejezéseket használt.

A bíróság nemzetgyalázás és kormányzósértés vétségében mondotta ki bűnösnek Metzinger, akit jögerősen hathavi fogházbüntetésre ítélte.

A nagyvilágból

A török kormány újra megnyitotta hajóforgalmat Isztambul és az égei, valamint földközi-tengeri török kikötők között, amely a balkáni háboru kitörése óta szünetelt.

Gandhi hindu vezér az egyik lapban irt cikkében azt írja, hogy India nem tekint nyugalommal az indiai angol és amerikai csapatküldések elé, mert ez veszélyekkel fenyegeti In-

Szórol-Szóra

A diszelnökség

nagyon elharapózott tájunkon. Ha egy egyesület megalakul vagy újjáalakul és munkája iránt valamilyen közéleti tényező jóindulatát meg kívánja nyerni, akkor sietve megválasztja diszelnöknek. Legtöbb esetben az ilymódon kitüntettek, ha igazi tekintélyek, nem veszik nagy örömmel az ilyen megtiszteltetést, bizonyos mértékig azonban kénytelenek magukat kötni a már kialakult szokásokhoz és így nem mondhatják le tisztségüket. Ha pedig valaki lelkiismeretesen szeretne abban az egyesületben dolgozni, amely a diszelnökséggel kitünteti, de másirányú elfoglaltsága ezt nem teszi lehetővé, akkor az egyesület siet megnyugtanni, hogy tisztsége nem jelent semmi munkakötelezettséget. Egyszóval üres dekorum. Ma már nem kell hangsúlyoznunk, hogy mennyire nem illik a mai kor szellemiségébe a diszelnökválasztás, ezt az érdekeltek tudják a legjobban, akiknek sokszor igen kénytelen ez a tisztség, azonban a társadalmi konvenciókat ők sem akarják megbolygatni. Így aztán helyett, hogy legalább az egyesületi élet anomáliáin némi javulás volna tapasztalható az új kor szellemiségének megfelelőleg, a diszelnökválasztás új, eddig még szűzi területeket is meghódít. Ez ellen a betegség ellen csak úgy lehetne hatásosan védekezni, ha az érdekeltek kereken kijelentenék, hogy pusztán névleg semmiféle egyesület munkájában résztvenni nem kívánnak még a diszelnökség árán sem. Rengeteg félreértés, különféle intrikák és lehetetlen szóbeszédnek nyernének ezzel megelőzést. Ami a legfontosabb, elősegítenék annak az egészségesebb társadalmi légkörnek a kialakítását, amelyet ma már a legkülönbözőbb társadalmi és politikai irányzatok is igen szükségesnek tartanak. (Kárpáti Híradó)

Egy németországi „Aladár büntetése

A stettini törvényszék érdekes ítéletet hozott egy németországi zsidóbujtató bűnperében. A bűnügy fővadásztja Bernhardt Israel Lévy nevű 50 éves zsidó volt, aki a legravaszabb ürügyek felhasználásával akart kibujni a zsidótörvény következményei alól. Így Hollandiában evangélikus vallásra tért át, majd a hamburgi missziós társulat rendházába vétette fel magát. Egy évi működés után azonban kiderült a valóság, mire a zsidó Lipcsébe tette át székhelyét. Ott mint »világháborús rokkant tiszt» szerepelt és ezen a réven összeismerkedett egy Gerda Gerling nevű keresztény asszonnyal, hogy közösen alapítsanak egy gőzmozdót.

A terv sikerült is az asszony megkapta az iparengedélyt és az üzlet csakhamar virágzásnak indult. Egy esztendő alatt tisztán megkeresett Gerling asszony 70.000 márkát, aminek felét megállapodásunk értelmében a zsidónak adta. A pénzügyi hatóságok azonban rájöttek a zsidóbujtásra és mindkettőjüket letartóztatta. A stettini különbiróság most ítélkezett a bűnügyben és a zsidóbujtató nőt öt évi fegyházra és öt évi becsületvesztésre ítélte. Ugyancsak ítélkezett a törvényszék a zsidó felett is, akit tervszerűen elkövetett családi sorozat miatt halálra ítél. Az ítéletet végrehajtották.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

*Énertől vegye bútorát
Szeretni fogja otthonát*
BP. VIII. KARPENSTEIN-Ú. 2/A

A szovjet fronton olvad a hó

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése)

A hosszú és keserves tél után végre ide is megérkezett a tavasz s a kisváros girbe-görbe utcáin ömlik a hó. A kormos romokra arany napfény csordul. A nagy gyáruvaron honvédek sűtkéreznek a napsütésben. A fagyos orosz éjszakák hidegében lezajlott kimerítő harcok után jölesik a pihenő.

Látogatóba jöttünk a századhoz, hogy elbeszéljünk a honvédekkel. A századparancsnok a nagy szerelőépület előtt üldögél egy kis padon és vidáman cigarettázik.

— Hat hét óta ez az első igazi pihenőnapunk — mondja K. főhadnagy — persze, hogy mindannyian boldogan élvezzük a napsütést! Egyébiránt nem is igen lehetne mozogni, mert elsüllyednénk az olvadásokozta térdigérő latyakban. Amíg állt a hó, alig voltunk egy-egy faluban néhány napig. Majdnem minden nap más faluban volt a szállásunk s rendszerint elég változatos és cifra. Hiszen örültünk, ha valahova sikerült beszuflódnunk. Másnap azután: előre! Volt úgy, hogy harmincfokos fagyban, dühöngő hóviharban.

— Nehéz harcai voltak a századnak? — kérdezzük.

— Hát voltak meleg napjaink ebben a hidegben. Általában azonban inkább járőr-harcokat folytattunk. Jöjjön csak ide Kövér szakaszvezető! — kiált az udvar másik oldalán foglaltoskodó honvéd felé.

Kövér szakaszvezető katonásan jelentkezik.

— Mondja csak el — biztatja a főhadnagy — hogyan tisztították meg a szélmalom környékét a kóborló vörös katonáktól.

— Ugy volt az kérem, hogy gyanus mozgolódást vettünk észre a Z. községbeli szélmalomnál. Rajommal éjszaka megközelítettük a malmot, ahonnan mérgesen tüzeltek ránk. Mégis sikerült megrohannunk. Kovács tizedes, meg én értük el először a malmot s az ablakán át két kézigránatot hajítottunk be. Irtózatot ordítást kallottunk, aztán körülfogtuk az épületet. Vagy harminc orosz rejtőzködött benne. Elfogtuk őket s átadtuk valamennyit a németeknek.

Egyre többen gyülekeznek körénk tisztelgettesek, tisztak és legénység. Mindegyikük

tud valami érdekes apróságot. Aziránt érdeklődünk, hogy az ukránok, hogy viselkednek.

AZ UKRÁNOK SEGITENEK

— Jó nép volna ez kérem. Szívesen fogadnak bennünket — mondják. — Ujabbán még segítenek is az orvlövészek kipusztításában — teszi hozzá a szolgálatvezető. — Innen negyven kilométerre A. községben fegyverrel harcoltak velünk együtt. Megelégték már ők is a kóborló bandák garázdálkodását. S egyre jobban rájönnek arra is: milyen vérlázító nyomorgás volt az ő életük a mienkhez képest.

A legénység a körletben rendezkedik. Ez már afféle katonaszokás, hogy két-három napra is úgy rendezkednek be, mintha legalább egy évig ott maradnának. Takarítják az udvart, táblákat szegecselnek a törött ablakok helyére.

— Hogy izlik az ukrainai katonaelet — fordulunk az egyik kopácsoló legényhez, akiről halljuk, hogy nemrég jött ki.

— Jól. Ha már úgy hozta a sors, hogy itt kell lennem, majdcsak meg leszek én is a többivel együtt. Csak az bosszant, hogy azoknak egyrésze, akik erről a bolsevik paradicsomról olyan sok szépet meséltek talán még mindig ott-hon vannak és lehet, hogy titokban még most is hivi. Azt szeretném csak, ha a szomszédom a Vucsnyik cserepes itt lenne, mert itt a vörösöknél megtanult volna éhbéért dolgozni. Akkor nem szájalna annyit arról, amit még nem is látott.

— Hát az élelmezés milyen — kérdezzük az egyik söprögető honvédtől.

— Nincs hiányunk semmiben, csak a télen a cigarettánk volt kevés. Néha kifogytunk belőle, mert nem tudtunk eleget magunkkal hozni.

Élő-nak nevezik a katonák az élelmező oszlopot, amely az egyes alakulatoknak előreszállítja a szükséges élelmiszer- és dohány-mennyiséget.

— Nincs is itt semmiben hiányunk — hajtogatják az emberek. — Csak az idő tavaszodjon ki, hogy végezni lehessen a vörösökkel s utána újra láthassuk családjainkat.

Kegyetlenül vad tél és sok kemény harc van ezeknek a fiuknak a háta mögött. De az első tavaszi napsütésre elfelejtették mindazt, amit átkínlódtak. Vidáman füttyörésznek, tréfálkoznak egymással.

Magyarok...

MacArthur, a gumi-ember,

avagy a Főnix-madár mely olyan ritka, hogy talán nincs is

MacArthur, Amerika első számú nemzeti hőse, akit a nagy világmérvő amerikai pontozóbirái a világ legjobb hadvezérei közé sorolják igazán amerikaias evermeki ártatlansággal az első helyre jelölték, egyszor már komoly meglepetés elé állította a japánokat: mialatt a legnagyobb hévvel ostromolták a Fülöp-szigetek utolsó csücskébe szorított amerikai csapatait, a nagy MacArthur a gumi-ember ügyességével kibújt a szorító ölelésből. Igaz ugyan, hogy 30.000 ember végképpen ott maradt, erről a csekélységről azonban szívesen megfeledkezett az Újvilág büszke népe. Mindenkinek köesett le a szívéről, amikor megérkezett a győzelem: MacArthur becses családja kíséretében ép bírral bukkant fel Ausztráliában. A sikeres vállalkozás honorálása elől Roosevelt sem térhetett ki és a nagy nemzeti hőst nyomban ki nevezte a délnyugati hadszíntér szárazföldi, tengeri és légi haderejének főparancsnokává. Eddig minden rendben is volna, ha nyilván az alattomos ötödik hadoszlop felbujtására az egyik konyeles úiságíró ártatlan naivsággal nem firtatta volna a newyorki sajtókonferencián, hogy tulajdonképpen hol terül is el az délnyugati hadszíntér. Fogas kérdés és mindenestre csak Roosevelt ötletességén mulott, hogy közmegegyezésre tudott válaszolni: A hadszíntér határait titokban kell tartani, először is azért, mert jobb, ha az ellenség találgatásra van utalva, másrészt pedig azért mert a határokat egvébként is mindig a józan észnek kell meghatározni. Stilszerű válasz, mely rugalmassá-

gával pompásan illik egy gumi-ember parancsnoksága alatt álló hadszíntérhez és minden eshetőségre nagyszerűen alkalmazható. Akármilyen történjék is, MacArthur hadvezéri nimbuszán nem eshet csorba. Ha a szövetségesek a Csendes-óceánon netalán megint egyszor olyan győzelmet lennének kénytelenek elkönyvelni, mint például az örökké emlékezetes jávai tengeri győzelmet, melyből egvellen parancsnok sem tért haza, akkor máris kéznél van a magyarázat, hogy a tett színelvén kivételképpen nem MacArthur parancsnokolt. Há pedig a szerencsésebb esetet tekintve a Fülöp-szigetek mintájára megint sikerülne az amerikai csapatoknak egy győzelmes visszavonulás, akkor természetesen mi sem akadályozhatná meg Rooseveltet abban, hogy pártfogolja fejére ujjab babérokoszort tüsszön. Azonban a bölcs is hétszer botlik napjában és Roosevelttel ravasz válasza sem mentes egy kis szépséghibától.

Akinek csak egy kis hajlama is van a józan belátásra, annak nem nehéz rájönnie, hogy MacArthur új parancsnoklasi területe olyan kicsi, hogy Apáczai Cseri János híres Főnix-madarához hasonlóan talán nincs is. Amerikai légi haderőről a távolkeleten nem sokat hallott ugyanis addig a világ az amerikai tengeri haderő pedig mindenütt ott van, csak éppen ott nem, ahol japán egvűségekkal való találkozásra lehetnie kilátás. Roosevelt nagyon ügyesen válaszolt, csak éppen egvben hibázott — kár volt a józan észet emlegetni.

(Asszír)

LEVENTEK ROVATA

„Leventenapok”

Írta: vitéz DEZSÉRY ENDRE dr.
a „Levente Hírközpont” vezetője.

Szétfutott az országban a Leventék Országos Parancsnokának rendelete, mely szerint május hó 2-től június hó 30-ig meg kell rendezni az ifjuság napiát: a leventenapot.

1.700.000 levente szeme csillan majd fel, amidőn kihirdetik a parancsnokok e napok megrendezésének feltételeit, de saines sok-sok száz-ezer „felölt” idegenkedve megcsóválja a fejét és kételkedően kérdi: MINEK EZ? Van-e szükség a 365 „nyugodt”, szürke, megszokottan robot-unalmas nappól egyet az ifjuság napiávé, ünnepevé kikiáltani, lendületessé, hangossá, zenésé, katonássá és főleg fiatalossá tenni, amikor e nélkül is olyan szépen elperegtek az évek. Minek ez? Ugyis éppen „elege van” az embernek ezekből a leventékből. Ha kinvitól az uságot: levente olajcsatáról olvasol. Ha sétálni indulsz, falra ragasztott szines képúság köti le figyel-medet: atléta fut rajta, mögötte rohamra induló honvéd, s a futó ingén ott ragvog az ui levente felségjelvény: a kettőskeresztből kinvuló „L” betű. Ebédelnél? A fiad siet, gyorsabban kell kanalaznod a finom levest, mert hát „levente foglalkozás” lesz. Le kell mondanod a szivarkáról, mert „füsttelen” napot rendeznek a leventék. Kinézel az ablakon, éppen gyorslevente szakasz karikázik vidám énekszóval a zöldelő hegyek felé. Felkattantod rádiódat, a bemondó morzézó hradós leventékről beszél. Mindenütt levente, levente, levente és ezek az ui ielszavak, ezek a „forradalmi” mondások, hogy az „Ifjuság az ifjuságé”, „vezesse önmagát az ifjuság”... Csak éppen ez kellett: leventenap, ifjusági nap. Ha így haladunk, — állapítja meg a „bölc”, — nemsokára nálunk is agyonverik az öreget...

1.700.000 levente bajtárs! Nehogy vitatkozni kezdül Tiszteliük a mások véleményét. A Ti feladatotok elmagyarázni a levente nap jelentőségét, semmivel sem több. Nyugodtan, megfontoltan, udvariasan. Ne széleskedjél. Minden szavunk, amit hirtelenkedve mondunk ki és írunk le árulója lehet mozgalmunknak.

Az ifjuság napja — feleld — a leventeintézményt mások számára népszerűsíti. Onmagunknak pedig sokáig elő élményt jelent. Satiatos nap lesz ez a nap. Nekünk adták, és mi hálás szívvvel megakarjuk hálálni a megtiszteltést. Idősebb bajtársaink, előljáróink csak csiszolgták szines terveinket, hamar pattanó, friss ötleteinket, de ezen a napon mi határozzuk meg a formát, ami a leventegondolat hirdetésére szerintünk a legmegfelelőbb.

Mi ezt a napot a Hazaszeretet oltárára szántuk. Általánok Országos főmozzanatok az 1. éb-resztő, 2. istentisztelet, 3. ünnepélyes zászló-tisztelgés, 4. leventeavatás, 5. hősök tisztellete, 6. bemutatók, 7. és az örtűzek.

Ez természetesen csak a „keret”. A lelket a tartalmat, magunknak kell adnunk.

Korán reggel egységes egyenruhás levente-századaink vonulnak át a városon, helységen. Zenekarunk katonadalokat játsszik. Népdalokat énekelünk. Az ablakok megnyílnak. A lakosok örömmel hallják: jönnek a leventék, ma nagy nap lesz, ifjusági nap. Leventenap! Jönnek a leventék a honvédeink méltó utódai!

Istentiszteletre vonulunk. Istentől mint minden nap, kérjük az áldást leventemunkánkhöz: országépítésünkhöz. A lelkes főtisztelendő urak ezen a napon a leventéről emlékeznek meg, aki első mindenütt, ahol a magyar munka vár. Főtisztelendő uraink büszkén beszélnek a leventéről. Jól ismerik leventemunkánkat. Hiszen a leg többiük leventeegyesületi elnök...

Az Istentisztelet után a szépen diszített országzászlódombhoz (kiemelkedő helyen elhelyezett csapatzászlóhoz, nemzeti zászlóhoz) vonulunk, s itt egyik levente bajtársunk zászlószó-zatot intéz a csapat nevében. Meghatóva figyelnek az idesiető nézők:

Tisztelgünk előtted dicsőséges magyar zászló! Öseink vérhullatását millió és millió magyar honvéd élet-halál harcát jelented számunkra...

Következik a szivdobogva várt leventeavatás. Szabad helyen kell megtartani. A levente-csapat hangosan, szavalókorusszerűen dörög a csapatparancsnok előmondásai után a hét leventetörvényt, amelyvré a hitet teszünk. Levente-avatás a honvédpolgári élet megkezdését, törvények igaz megtartását jelenti. Honvédeleltre készült elő minden mozzanata. Természetesen, hogy a hősök eszményi emléket idéznünk kell a pillanatban. A csapatok feszes vigyázzállás-an hallgatják egyik bajtársuk tisztelő szavait, amellyel a hősökről emlékezik... „Örök Hősök, mint vér a véretekéből, test a testetekből, szent esküvéssel fogadjuk, életünk-népünk és hazánk védelmébe — hős élet, halálunk, — ha kell — hős halál lesz. Tisztelgünk, imádkozunk előttetek örök Honvéd Hősök”...

A legmeghatóbb pillanatok következnek: A leventecsapat hős halottjaink dicső nevé-t kiáltják fennhangon. A nevek megborzongatják ifju lelküket. Emlékünkben átsuhan a kedves bajtárs, nagyszerű ifju vezető arca, aki drága vérével szentesítette meg a leventetörvényeket. De az előtörő könnyet le kell vlnni. Magyarok vagyunk. Sorsunk: a harc, a haza védelmezése!

Az első sorban a harctereken elesett hősök

Agyonszurta támadóját egy baranyai földműves

A tettes önként jelentkezett a csendőrségen

Pécsről jelentik: Szükszavu telefonjelentés érkezett a pécsi ügyészségre, amely szerint városnapról hétfőre virradóra Drávapalkonyán agyonszurtták Hange Alajos 39 éves földművest.

A kapott felvilágosítás szerint a szurkálást Sosch Kálmán 22 éves drávapalkonyai földműves követte el, aki tette után önként jelentkezett a drávaszabolcsi csendőrségen.

A halálos kimenetelű szurkálást régi haragos viszony előzte meg. Sosch Kálmán még tavaly megverte a kötekedő természetű Hangét, mert az megkéselt egy falubeli legényt. Hange emiatt állandóan hangoztatta, hogy leszámol Sosch-val. Szemtanuk vallják, hogy Hange egy nagy konyhakéssel állított be a kocsmába, azzal, hogy

ma még végezni fog haragosával.

Záróra után a kocsmá udvarán a gazda neki is támadt Sosch Kálmának. Balkézze elkapta a legény torkát, jobbával pedig szurni akart. A megtámadott legény azonban lehajolt és így elkerülte a szurást. A következő pillanatban ő is bicskát rántott és a sötétben Hange felé szurt.

A kés Hange halántékába furódott. A le-szurt földműves eszméletlenül összeesett és bár még az éjszaka beszállították a siklósi kórházba, anélkül, hogy visszanyerte volna öntudatát, meghalt.

A csendőrség Sosch Kálmán kihallgatását megkezdte.

Zsidó mogendóvidot ragasztottak a nemzetiszínű zászlóra

Igy akarták kifejezni hazafias érzéseiket a szabadkai zsidók

Szegedről jelentik: A szegedi itélőtábla tegnap érdekes ügyet tárgyalt. A vádlottak Klopfer Sámuelné, Stein Erzsébet papirkereskedő és Grün Mártonné, Hirth Ilona szabadkai lakosok voltak.

A vád szerint a mult év október 13-án, a zsidó sátoros ünnepek alkalmával Klopfer a kis nemzetiszínű papirzászlókra felragasztotta a zsidó mogendóvidot és ezzel elkövette a nemzetgyalázás vádját. Klopfer és ügyvédje azzal védekezett, hogy

a jugoszláv uralom alatt minden felekezett szabadon használta a nemzetiszínű zászlóval együtt vallási jelvényeit és így a vádlottak abban a hiszemben voltak, hogy az nem bün a magyar uralom alatt sem...

Különbben sem sértőszándékkal helyezték el a mogendóvidot a magyar nemzetiszínű zászlón, hanem

ezzel ki akarták fejezni hazafias érzéseiket.

A vádat képviselő dr. Mecser József ügyész ezzel szemben azt fejtegette, hogy a törvény szerint más jelvény, mint a nemzeti címer, nem helyezhető el a nemzeti zászlón, s ha a jugoszláv uralom alatt jogszokás is volt ezeken a vidékeken a zászlóra különböző egyházi jelvényeket feltenni, most mégsem lehet ezt megtenni, mert a törvény erősebb a szokásjognál és így a törvény szellemének kell érvényesülni vele szemben.

A bíróság hosszas tanácskozás után felmentette a vádlottakat a nemzetgyalázás vádjá alól, mert úgy találta, hogy nem sértési szándékkal alkalmazták a vádlottak a nemzeti zászlón a zsidó vallási jelvényt. Az ítélet ellen dr. Mecser József fellebbezést jelentett be. Igy a Kuria fogja eldönteni, szabad-e a magyar zászlón vallási jelvényeket alkalmazni, vagy nem?

Rálőtt a cigányprimásra a mulatozó vendég

A golyó bennmaradt a megsebesített zenész mellkasában

Kassáról jelentik: Fodor Antal kassai lakos az egyik Kossuth Lajos-utcai vendéglőben mulatozott. Amikor a mulatók hangulata tetőpontra hágott, Fodor Antal kihuzta zsebéből revolverét és trefásan ráfogta a cigányzenekar primására, Balogh Bertalan 29 éves kassai lakosra.

A revolver, eddig még meg nem állapított ok következtében, elsült és a dörrenés után a cigányprimás összeesett.

A vendéglőben tartózkodók a cigányprimás

segtségére siettek, majd értesítették a mentőket, akik elsősegélyben részesítették és bekötötték a mellén erősen vérző Balogh Bertalant. Az állami kórházban megállapították, hogy a revolvergolyó a cigányprimás mellkasába furódott és benn maradt a baleset áldozatának testében. A cigányprimás állapota súlyos.

A véletlen baleset ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

hozzátartozói üljenek, a sebesült honvédeket feltétlenül meg kell hiynunk. Kint harcoló dicsőséges honvédeinknek, volt levente bajtársainknak ezen a napon levelet írunk.

Tág teret ad a képzeletnek a rendezés körüli ezer apró gondolat megvalósítására végre a bemutató rész, amely a leventeintézmény népszerűsítésének szolgálatát is jelenti. Forgószínpadszerűen bemutatjuk levente ügyességeinket, tömegsporttal gyönyörködtetjük a nézőket, amelyeknek sorai percről-percre nőnek. Mind hatalmasabb körgyűrű veszi körül a csapatot.

Ahol már megalakult a leventeegyesületi leventealeány szakosztály a lányok is vegyenek részt a leventenap minden vonatkozásában, magyar leventealeányoknak be kell illeszkedniök a közös munkába, fegyelmezetten és céltudatosan.

A leventenap nem levente „öndicséret” nap. Ne féljen senki, ezen a napon nem kiabál egymillióhétszáz ezer ifju „Helyet az ifjuságnak” nem a melldőngetés a hivalkodás órái lesznek ezek.

Tulajdonképpen fenséges és lenvűgöző hatású Hősök napja ez. A Hazáért megdicsőültek szelleme tölti el a leventét ezen a napon, első-sorba hőseire emlékezik. Azokra a honvédekre, akik kivitták az egész világ hódolatát a magyar kard számára és tisztelgés ez a levente-

élet szépsége előtt, amely Isten parancsolatából a magyar népert van.

Tervszerűen szívtá ki erőnket, a zsidó és bolsevista sajtó. A „szellem” palástjába burkolozva ködösítette elménket, s azt hirdették, hogy „piros-fehér-zöld” szineken játszó „ünnepélyeskedéseink” feleslegesek. Gunyvóldtak, hogy mi magyarok tulságosan sokat szónokolunk, igen sokat törődünk a formákkal és a lényegvet vesz-ni hagyjuk.

Ifju lelkünk hiába várta e magyar hősökről szóló ígéket. Ime: egy napot nekünk ad a nemzet és ezt a napot mi leventék a Hősöknek ad-uk!

Hisszük ezeken a napokon megnyílnak szülőhelyünk, lakóhelyünk mozgói, színházai kiállítás termei előttünk, reméljük ezen a napon a legszegénvebb levente is lelki szórakozáshoz jut. Ez a nap tulajdonképpen az ui leventemoz-galom születésnapja.

Jövőre is ugyanezen a napon ünnepeljük, a leventenapot. Együtt-egyszerre. Ha a leventemoz-galom töretlenül abban az irányban halad, amerre indult nemsokára a magyar esztendő-k valamennyi napja leventenap lesz. Leventenap: hősök napja, igen mert mi hősöket akarunk nevelni. Hősöket a munkának és a dicsőséges csatáknak.

SZEBB JÖVŐTI!

Hírek:

DELVIDEK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kuczi János, Csihás Benő utca 12. Telefon: 96.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Szent Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

—:—

Csütörtökön: vármegyei kisgyűlés. A vármegye törvényhatósága csütörtökön, április 30-án kisgyűlést tart. A tárgysorozaton 105 pont szerepel, többek között a községek vadászterületeinek haszonbérletei segélyek, górék építése, különböző díjszabások, szabályrendeletek módosítása és nyugdíjügyek.

Deák főispán is részt vesz apatini Fernbach Péter installációján. Jelentettük már, hogy dr. apatini Fernbach Péter újvidéki főispánt szombaton iktatják be méltóságába. Az installáción Deák Leó dr. vármegyei főispán is részt vesz. Innen Deák Leó dr. Budapestre utazik, ahol vitéz Bajsay Ernő alispánnal együtt részt vesz hétfőn a közellátási minisztérium egyik fontos értekezletén.

A Vitézi Szék csütörtöki előadása. Csütörtökön délután fél hét órakor a Vitézi Szék rendezésében két érdekes előadás hangzik el a városháza nagytermében. Barlay Magda tanárnő »A magyar nő nemzetvédelmi hivatása« címmel tart előadást. A másik előadó Déry András, a Bácskai Gazdasági Egyesület titkára, aki a mezőgazdasági nemzeti védelmi feladatairól beszél.

FERENC JÓZSEF

KESERŰVIZ

A kutba ugrott egy csantavéri legény. László Imre 30 éves legény tegnap meglátogatta egyik tanyai ismerősét, ahol a kutba ugrott. Mire tettét észrevették és kihúzták, már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

Az anyós miatt... Moholon nagy családi verekedés zajlott le a napokban. Faragó József községi előfogatos és öccse súlyosan bántalmazta Baja Józsefnét, Máriás-Ferencnét és Világos Györgynét. Az asszonyok és Faragó között azért támadt nézeteltérés, mert az előfogatos rosszul bánt anyósával, Raffai Józsefnével.

A Gyergyói bál nagy sikere Moholon. Adáról jelentik: A leventék nagy sikerrel mutatták be a Gyergyói bál című operettet. A szereplők közül kitűntek Nagy Sivo Zsuzsika, Odri Lajos, Gródlj Iona, Oláh Jucika, Capár Pirike, Raffai István, Városi Ilonka, Lakatos József, Nagy Győző, Gajdos István, Szabó Ignác, Patyi Béla, Szécsényi Ferenc, Muhi Ferenc, Szécsényi István, Gu lyás Pál, Bor Lajos, Gajdos Kálmán, Patyi Katica, Inhoff Veronka, Fülöp János, Sinka Mariska, Hényel Annuska, Szabó István, Nagy János, Edes Gábor és Patyi Rózsilka.

Egységes közvélemény

ritkán nyilvánul meg. Teljes azonban az összhang valamennyi árszociális osztály, orvosok és laikusok között egyaránt abban, hogy a jászkár-jenői Mira keserűvíz kitűnő hashajtó. Ize nem

kellemetlen, hatása gyors, biztos, de enyhe. Jódot is tartalmaz, mely az érlelmeszesedés, golyvaképződés ellenszere. Kérdezze meg orvosát! Kapható mindenütt!

Segédvizsgát tettek. Obecsén a következők tették le a segédvizsgát: Fehér Marcel kefekötő, Szabó István molnár, Pavlovics Vlasztimir cipész, Winterstein János köfaragó, Gyorgyevics Sztójánka és Milovánov Márja varrónők, Zlacscki János, Abramovics Péter, Doroszlóvacski Milorád, Gyorgyevics Pál, Kéri Ferenc férfi szabók.

Bácsgyulafalvai hírek. Poberay Margit tanítónőt Bajmokra helyezték át. Bácsgyulafalvára Pastrovics Márta és Pastrovics Róza bajai tanítónőket helyezték át. — A hitközségi választásokat most tartották meg. Elnök Kistóth István albiró lett.

Megtorpedózott bálna. A spanyolországi Arnaóban, Oviedo tartományban a halászhajók borzalmasan megsebesített, torpedótól talált 20 méter hosszú bálnát fogták. Az a feltevés, hogy a hatalmas fekete tengeri szörnyet tengeralfajának nézhette valamelyik ellenséges hajó s így lőttek rá. A bálna különben nagy örömet keltett a partvidéken. A halászhajók rengeteg zsírt nyertek belőle és a fajú legszegényebb lakosai között osztották ki az értékes zsákmányt.

Május 10-én lesz a délvidéki gyorsíróverseny. A délvidéki kerületi gyorsíróversenyt a Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége május 10-én rendezi Szegeden a Baross Gábor gyakorlati gimnáziumban 100-350 szótagos fokozattal. A versenyek reggel 9 órakor kezdődnek. A gyorsíróverseny rendezését Furbás Oszkár dr. tanügyi főtanácsos és Hámory Jenő gimnáziumi tanár vállalták. Nevezési határidő május 5.

Betegek

gyakran székrekedésben is szoktak szenvedni. Ilyenkor gondoskodni kell Darmol hashajtóval a jó emésztésről. Betegségben szükséges a

DARMOL

Visszatelepítik a bulgáriai horvátokat. Szófiából jelentik: A szófiai horvát követség közli, hogy a Bulgáriában élő horvátokat visszatelepítik hazájukba. Az új horvát állam lehetővé teszi ezeknek a külföldre szakadt horvátoknak a visszatérését. A közlemény szerint bizonyosra veszik, hogy Macedóniában élő számos horvát el majd a hazatérés lehetőségével.

Elűtött a villamos egy nyugalmazott államtitkár és a feleségét. Budapestről jelentik: Szomjas Lajos 64 éves nyug. államtitkár a Vigaszínház előtt karonfogva ment át az uttesten a feleségével. Nem vették észre a közeledő 5-ös jelzésű villamost, amely mindkettőjüket elűtötte. Az államtitkár zúzódásokat, a felesége agyrázkódást szenvedett. A mentők a Pajor szanatóriumba vitték őket. A nyugalmazott államtitkár állapota kissé javult, feleségéé azonban valószínűleg súlyos.

Az új dunáninnyi evangélikus püspök megválasztása. A dunáninnyi ev. egyházkerület presbitériuma ülést tartott s azon Csengődy Lajos esperes emlékezett meg Kovács Sándor püspökről. A presbitérium jegyzőkönyvében öröközte meg néhai püspökének szolgálatait, majd kimondotta, hogy a gyülekezeteknek az új püspökre a szavazatokat június 15-éig kell beküldeni.

Bukarest alatt megmozdult a föld. Bukarestből jelentik: A bukaresti földrengésjelző állomás 12 óra 59 perckor másodfokú erősségű földrengést jelzett, amelyet Bukarestben is meglehetősen érezték. A földrengés fészke 160 kilométer távolságban a Vrancea hegységben volt. Ez a hegység volt minden nagyobb földrengés központja amelyet Romániában érezték, köztük az 1940 november 10-én történt katasztrófális földrengésnek is.

Megindult a hajóforgalom a bácskai csatornákon. Hathónapi téltlenség után megindult a bácskai csatornákon a hajóforgalom. A jég elvonulása után a magas vízál-lás hátráltatta a forgalmat. Miután a hónap második felében megindult a csatornák vízének lassu apadása, vasárnap megindulhatott a hajózási forgalom a Ferenc csatornán, míg a Ferenc József csatormán az első hajó csak elsején indul meg. A csatorna mentén egyébként még mindig nagy a víz. Észak-Bácskában Bácsalmás határában kiöntött a Kigyós patak, egyes helyeken félméter magas. Egy helyen az országutató is elborította.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hus felvágott, szalonna és mindennemű hentes-áru

NÉBL JÓZSEF

hentesmestertől való.

Távolbaljatóberendezések a német katonakórházakban. (MN) Az ágyhoz kötött sebesültek szórakoztatására a német posta a katonakórházakban berendezett távolbaljatókészülékek számának felemelését tervezi. A szükséges készülékek rendelkezésre bocsátása céljából a berlini távolbaljató állomás fiókjainak nagyobb része átmenetileg beszünteti működését.

Amerikai szókimondás. (MN) A »New York Daily Mail« Morgenthau legújabb adó emelési programját az amerikai polgár legérzékenyebb testrésze, azaz a csekkönyve ellen irányított rugásnak nevezi.

GOMBOS KÖZSÉG ELŐLJÁRÓSÁGÁTÓL

1689/1942. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Gombos község (Bács-Bodrog vm. Apatini járás) Dunától határolt 6500 kat. holdat kitevő vadászterületének a község tulajdonában lévő vadászati jogát 1942. évtől kezdődő 10. évi időtartamra 1952. évi május hó 1-ig terjedő időre Gombos község-háza tanácstermében 1942. évi május hó 3-án d. e. 9 órai kezdettel nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek haszonbérbe adja az előlíjáróság.

Kikiáltási ár 600.— pengő.

Az árverésen csak fegyvertartási engedéllyel rendelkezők vehetnek részt és csak abban az esetben, ha bántat pénz fejében 300.— pengőt az árverés megkezdése előtt a község pénztárába letétbe helyeznek.

Az árverés után tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Vadállomány: nyul, fogoly, fűri, vadkacsa, liba, többféle vizisárnyas, fácán, és egyéb váltó vad.

A bérlők vadásztársaság alakítására vannak kötelezve.

A részletes árverési feltételek hivatalos óra alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők és 1.50 pengő ellenében sokszorosított példányban megkaphatók.

Gombos, 1942. évi április hó 15.-én.

vezetőjegyző. **Loboda Fábán s. k.**
Tarián János s. k. községi bíró.

Nyiltér

E rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

««OOO»»»

A Thököly ut 33. számú (Gyulafi) ház, valamint butorok és háztartási cikkek, csütörtökön d. u. 4 órakor a helyszínen önkéntes árverésre kerülnek.

Zombor, 1942. április 29.

A Zombori Polgári Kaszinó állandó üzletvezetőt — kaucióképes vendéglősiipari szakembert — keres, akinek lakást, fűtést, világítást, százalékos keresetet és fizetést ad. Részletes feltételek Zwirschitz Károly nagyiparostól tudhatók meg. Zárt írásbeli ajánlatok a Polgári Kaszinó Elnökségére címezve 1942. évi május hó 15-ig adandók be.

I. a FASZÉN Mérőnél
Bajai országot 11 Telefon 6.

Vak gyorsíróbajnok. A drezdai ipari és kereskedelmi kamara gyorsíróvizsgáján egy 19 éves vak fiatalember percenként 200 szótagos sebességet ért el a gyorsírásban. A fiatalember, aki már vakon született, az előző vizsgákon már 120, 150 és 180 sebességet ért el a Silex-féle, vakok számára készült gyorsírási rendszerrel. A vak gyorsíró a felvett szöveget közönséges írógépen hibátlanul leírta.

Szófiában mindennemű banketkezés tilos. A bolgár minisztertanács határozatot hozott amelynek értelmében egész Bulgária területén mindennemű banketkezés a további intézkedésig tilos.

Eredeti detektív-fogás. (MN) A kritičansondi rendőrség ötletes módon derített fel a napokban egy reménytelennek látszó lopási ügyet. A rendőrség a talált tárgyak íródája nevében újsághirdetés útján jelentkezésre szólította fel azt a színházlátogatót aki egy meghatározott színházi előadás alkalmával a megadott helyen ült. Amikor az illető hölgy a hirdetésre megjelent, a legnagyobb meglepetésére azt kellett hallania, hogy az elvesztett tárgy jegyének lezárított szelvénye, melyet nem a színházban, hanem a betörés színhelyén találtak. A hölgy vőlegénye személyében ezek után a tettest már nem volt nehéz kézrekeríteni.

Svájcban a franciák rovására a német nyelv tör előre. (MN) A »Journal de Genève» vezércikkben foglalkozik azzal a statisztikai megállapítással, hogy Svájc népmozgalmi adatai kelet-nyugati irányban haladó eltolódást mutatnak. Míg a keleti kantonokban csak kerekén 25.000 nyugati letelepült él, Fribourg, Neuchatel, Vaud és Genf kantonok 120.000 keletről betelepítettet mutatnak ki. A nyugati területek asszimiláló ereje a cikk szerint elég nagy ugyan, a természetes szaporodás terén mutatkozó hátránya azonban ennek a folyamatnak erősen határt szab, úgyhogy a francia nyelv, mely Svájcban már 1900-tól 1930-ig is 10 százalékat vesztette el arányszámának, előreláthatólag folyton gyorsuló ütemben fog hátrébb szorulni. A cikkző elhárítja magától azt a vádat, mintha nemzetiségi ellentéteket akarna szítani, azonban arra való hivatkozással, hogy Svájc legjellemzőbb nemzeti sajátosságát éppen soknyelvűsége adja meg, szükségesnek tartja, hogy a francia kantonok lakossága egyre felelősen a nyelvét és kultúráját fenyegető veszedelemre és tegye meg a lépéseket szaporodási arányszámának emelésére.

Május 1-én újból megindul az Orient Express. Istanbulból jelentik: A jövő hónap folyamán jelentős javulás áll majd be a délkeleteurópai vasútvonalak forgalmában főleg Bulgária és Törökország között. Május 1-től újból megindul az Orion Express. Lausanneból, sőt talán Párizsból Szófiáig június 1-e körül valószínűleg helyreáll a forgalom Szófia és Istanbul között is.

Május 5-ig lehet jelentkezni a tehetséges tanulók versenyvizsgálatára. A vallás és közoktatásügyi minisztérium V. 2. ügyosztálya a magyar falusi tehetségmentéssel kapcsolatban felhívja a magyar falusi és tanyai népiskolák tanítóinak figyelmét arra hogy a tehetséges tanulók versenyvizsgálatra való bejelentésének határidejét négy nappal meghosszabbította. Ennek megfelelően az ötödik vagy hatodik osztályu szegény és kiváló tehetségű fiutanolakat, akik az Országos Magyar Tehetségmentés költségén gimnáziumot kívánnak végezni, az eredetileg május 1-jében megállapított határidő helyett május 6 lehet a tankerületi királyi főigazgatóságnál képeségmegállapító versenyvizsgára bejelenteni. A jelentkezési nyomtatványokat a vármegyei királyi tanfelügyelők levelezőlapon kifejezett kívánságra megküldik a tanítóknak. Lányok és olyan fiúk, akik folyó évi szeptember 15-én 13. életévüket már betöltik, nem vehetők figyelembe. (MOT)

Az idén is folytatják a hussertéskoca-akciót

A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy ebben az évben is nagyobb arányú tenyészkoca akciót engedélyez a népies irányú hussertés állomány minőségi színvonalának és termelőképességének emelése érdekében. Az akciót a minisztérium felügyelete mellett a vármegyei gazdasági felügyelőségek és az erdélyi kirendeltségek útján a Hussertéstenyésztők Országos Egyesületének közreműködésével bonyolítják le. Az akció során mintegy 800 hussertés tenyészkoca került kiosztásra. Csak olyan kocák vásárolhatók meg és oszthatók ki az akció keretében, amelyek az Egyesület által törzskönyvelt tenyészetekből származnak. Az akció keretében négy hónap-

nál fiatalabb és nyolc hónapnál idősebb, tovább 50 kg-nál könnyebb és 100 kg-nál nehezebb sulyu kocák nem kerülhetnek kiosztásra. A kocákat csak 30 kat. holdnál kisebb szántóföldi művelés alatt álló területtel rendelkező kisgazdák kaphatják. Az akcióban részesültek kötelezettséget vállalnak arra, hogy legalább két évig tenyésztésre használják a kocákat. Az állami kedvezmény a vételár 30 százalékáig terjed és kocánként a 90 pengőt nem haladhatja meg. Az igénylők a kiosztás megtörténte előtt az igénylés komolyságának bizonyítása céljából 150 pengő előleget kötelesek befizetni az illetékes vármegyei gazdasági egyesület csekkszámlijára.

Az ipari cukor feldolgozásának szabályozása

A pénzügyminiszter kiegészítette az ipari cukor forgalomba hozataláról szóló rendeletét. Eszerint az áprilisban kiadott ipari cukorvásárlási engedélyek május 5-ig válthatók be. Az addig be nem váltott engedélyeket a kiállító hatóságnak azonnal vissza kell küldeni. A kiegészítő rendelet kimondja, hogy cukorból olyan termékek készíthetők, amelyek édesítésére, vagy ipari nyersanyagként való feldolgozásra alkalmasak, mint például az izoszetlen, vagy színezetlen fondant, szaloncukor, drops, stb. nem tekinthető a cukor ipari feldolgozásának. Ennek következtében tehát tilos másnak átengedni, más üzemnek, vagy sze-

mélynek kölcsön adni, bérfeldolgozásra átadni, forgalomba hozni, vagy átvinni olyan cukorból készült termékeket, amelyek édesítésére, vagy ipari nyersanyagként való feldolgozásra alkalmasak. Tilos továbbá valamely arra jogosult ipari üzem által előállított kész édesipari terméket egy másik ipari üzemben ipari üzem tovább feldolgozni, ugyancsak ipari cukorból készült félkészterméket másnak átengedni, más üzemnek vagy személynek kölcsönadni, bérfeldolgozásra átadni, forgalomba hozni vagy átadni. Minden cukorfeldolgozó üzem a részére engedélyezett ipari cukormennyiséget köteles saját üzemében készárúvá feldolgozni.

A gazdáknak most kell igényelni a kenőszappant és az ammoniákszódát

Illetékes körök felhívása szerint kívánatos, hogy a szőlő- és gyümölcstermelő gazdák lehetőleg május 5-ig jelentsék be a hegyközségek útján az illetékes Hegyközségi Tanácsnak nyersnikotin, kvasszia, rovarpor stb. permetezéshez szükséges kenő(káli) szappanszükségletüket. Azok a gazdák, akik nincsenek hegyközségbe tömő-

rülve, az Országos Gyümölcstermelők Egyesületének (vidéki fiókjai útján) illetve a Szőlőgazdák Országos Egyesületének küldjék el a bejelentést. Aki nem jelentkezik később nem tarthat igényt kenőszappanra. A kenőszappanigényléssel egyidejűen be kell jelenteni a keményvíz lágyításához használt ammoniákszódaszükségletet is.

Tenyésszünk zöldségmagot - saját használatra

Az idei zöldségmaghiány előrevetíti szomorú árnyékát a következő esztendőkre. Ha idén szűkiben voltunk a kerti vetőmagoknak, úgy jövőre előreláthatóan még nagyobb lesz a hiány, hiszen behozatal alig van, a hazai termelés pedig másirányú elfoglaltság miatt (olajmagvak, pótszerek készítéséhez szükséges termények) amúgy sem tud lépést tartani a szükséglettel.

Tanácsolható, hogy az egyszerűbb zöldségfélék magjait mindenki saját maga termesse meg, legalábbis azok, akiknek ez módjában áll. Ezzel mentesítjük a hivatásos termesztőket, aminek az lesz a következménye, hogy a következő esztendőben mindenki termesztethet zöldséget, aki csak akar, mert nem kell erről lemondania vetőmaghiány miatt. Néhány kivételtől eltekintve, a zöldségmag termesztése által-

ban nem hárit különös nehézségeket a kezdő elé sem.

A termesztés négy fázisa: előkészítés, magtermelés, aratás és raktározás. Tudnunk kell, hogy egyes zöldségfajták, úgy mint a káposztafélék, sárgarépa, petrezselyem, zeller és hagyma csak a második évben hoznak magas tenyészértékű magot. Előfordul ezeknél is, hogy már az első évben, tehát az ültetés esztendőjében magszárba indulnak, de ez a tulajdonság átöröklődik az utódokra s így az abból vetett magvakból mind ilyen korán felmagzó, tehát teljesen értéktelen anyag válnak.

A legkörülményesebb talán a káposztafélék magtermesztése. Különösen a karfiol átteleltetése nehéz, ezért a karfiolt első évben ki kell kapcsolni próbálkozásainkból. Aki terményeit ősszel úgy raktározta el

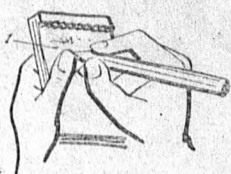
hogy a káposztát, kelkáposztát gyökerestől és földlabdával vermelte el s ezek tava szig épek és sértetlenek maradtak, úgy a legfejlettebb példányokat óvatosan és ismét csak földlabdával kiültetheti április végén a szabadba. Itt eleinte árnyékolás közben fokozatosan a szabad levegőhöz és napfényhez szoktatjuk és gondos ápolásban, önözésben részesítjük. Az élő növény és a régi gyökerek új életre kelnek, a káposzta tovább fejlődik, majd fokozatosan szétnyílik és magházat hajt, melyen később virág és termés fejlődik. A magtermesztés második és harmadik szakaszában arra kell ügyelni, hogy a szárat a széltől karózással védjük és a becőket (csak barna, magvas, érett állapotban arassuk. A mag kipergése ellen általában a reggeli szedést ajánljuk, mikor az éjszakai harmattól átmedvesedett szárukról, hüvelyükből nem pereg olyan könnyen ki a mag. A szárastól szedett magtokokat lapos, nyílt ládában száraz, szelős helyen utóérleljük, majd kicsépeljük.

A sárgarépát, petrezselymet és zellert ugy vermeljük félre, hogy a gyökér végén lévő szívleveleket nem vágjuk le, csak a külső nagy leveleket. Zeller felszedésénél pedig a vastagabb alsó gyökereket is lehetőleg teljes hosszukban tartjuk meg. A legszébb, legegészségesebb példányokat azután áprilisban elültetjük olyan mélyen, mint eredetileg voltak, s egyszer jól be is iszapoljuk. A szívlevelekből hamarosan új levelek, majd ernyős virágzatú szár fejlődik, melyen apró magvak teremnek. Ezeknél a zöldségféléknél különösen ügyelnünk kell az aratásra. A teljesen érett mag könnyen lehullik s ezért az aratást akkor kezdjük, mikor úgy látjuk, hogy a legelső magvak kipergése már megindult. Itt is hajnalban aratunk és a teljes magházat levágva, ponyván vagy papírra fektetve utóérleljük, míg kézzel könnyen lemorzsolhatóvá válik.

Arra nagyon kell ügyelni, hogy a káposztaféléknél, mint gyökérszöszögeknek, hogy virágzás idején lehetőleg teljesen elszigeteljük s az idegen beporzástól megóvjuk. A magágyat papírsátrakkal vagy túllügönnel takarjuk, vagy kertünkben hasonló zöldséget (pl. káposztát és kelkáposztát) egymás mellett nem természetünk egyidejű-

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.

Ja.
Das ist die neue Villa, die erst jetzt gebaut wurde, es ist ein schönes, grosses Haus. Ich hoffe, gnädige Frau, Sie werden mit uns sehr zufrieden sein. Gewiss, und auch Sie, weil wir eine grosse Familie sind.

Sie schicken alles nach Haus, nicht wahr?
Ja, bitte, gnädige Frau. Kann ich Ihre Adresse notieren?
Königsstrasse 2.
Das ist ganz nah.
Sind Sie jetzt hierher übersiedelt?

Mindent hazaküldenek, nemde?
Igen kérem, Nagyságos asszony.
Szabad a címet feljegyeznem?
Király-utca 2.
Az egész közel van.

Most tetszett ideköltözni?
Igen.
Az az új villa, ami most épület.
Szép nagy ház. Remélem, Nagyságos asszony, nagyon meg lesz velünk elégedve. Bizonyára, és Ön is, mert nagy család vagyunk.

leg. Ez később a kobakosokra még fokozottabban vonatkozik, pl. dinnye, uborka, tök nem kerülhet egymás közelébe, mert előnytelenül keresztelkednek.

A saláták már első esztendőben magot nevelnek. Azonban csak azokról a példányokról szedjük magot, illetőleg azokat engedjük virágozni, melyek legkésőbb indulnak magházba és különben is fajtájuk diszpédányai. A magszedésre vonatkozóan a fentebb már elmondott részletek mérvadóak.

A paprika is igen könnyen »elfajzik«, vagyis keresztelkedve a kitenyészett értékes fajták elvesztik jellegzetes és előnyös tulajdonságait. A magtermesztésre szánt töveket virágzaskor izolálni kell tüllel, vagyis egy karókból készített sátorvázra túllt terítünk, míg 4—6 hüvely kötött. Azután a sátrat lebontjuk és a többi termést kiskorában eltávolítjuk. Teljesen azonos a helyzet a paradicsommal, bár itt egy-egy tövön 10—15 termést is bátran meghagyhatunk. Minden esetben a magtermelő töveknél előbb ajánlatos egy-két termést kifejlődéséig bevétni, hogy ítéletet mondhasunk arról, vajjon megfelel-e a növény a fajta összes jellegzetességeinek.

A hagymaféléknél igen egyszerű a munkánk. A nagyobb tömegekből kiválasztott jellegzetes, teljesen egészséges és szépen fejlett példányokat idejében kiültetjük

és az idegen beporzás meggátolására védelmi berendezéseket felállítjuk.

A spenótnál a kiválasztást már korán kezdjük, a legtöbb és legnagyobb leveleket hozó töveket kis karóval kijelöljük és virágozni csakis ezeket hagyjuk. Ilyen módszerrel különben a legtöbb zöldségfajtákat állandóan javíthatjuk, nemesebbé tehetjük.

Végül meg kell emlékeznünk a pillangósvirágú bab és zöldborsó magtermesztéséről. Mindkét zöldségfajta rendkívüli szerepet tölt be népünk táplálkozásában. Fontos tehát, hogy ezek a nemek is állandó kiválasztás útján folytonosan javíttassanak. Magvetésre csak érett tehát száraz, zörgő hüvelyből szedett magvakat ajánlatos felhasználni.

Ha minden zöldségféléből nem is sikerül magot természetünk, feleslegeink elcserelése útján ugyszólván egész szükségletünket különösebb fáradság és költség nélkül beszerezhetjük.

Végül fel kell hívni a kertészkedő olvasók közönségünk figyelmét olyan különleges és kitenyészett fajtákra is, melyeket a növénynemesítők úgy keresztettek, hogy továbbtermelésre teljesen alkalmatlanok. A második és harmadik generációban tökéletesen elfajulnak. Magtermesztésre tehát el sorsorban csak az ismert, elterjedt és sokszorosan bevált hazai fajtáinkat lehet ajánlani.

A rejtélyes talizmán (32)

IRTA: CLEM YORE

Jim elgondolkodva nézett maga elé.

Majd egy szót:

— Ön találkozott atyámmal egy hónappal a halála előtt?

— Igen.

— Azt hiszem, az a kis tökmag valamit eltitkol az atya elől, — mondta nevetve — ilveneket ér meg az ember öreg napjaira. Ezeket a gyermekeket sohase lehet kitanulni. Ilyen nagy dolgot elhallgat az apja előtt!

— Atyám, mielőtt meghalt, megígértette velem, hogy őnt fel fogom keresni. Azt mondta, hogy öntől megtudok valamit, amit tudnom kell.

— Mit?

— Már félrebeszélte. De amikor újra teljesen öntudatos volt, megeskett erre. Azt mondta, hogy ön elmondja nekem egy rossz cselekedetet, amelyet ifegfenn követett el.

— Miféle rossz cselekedetről van szó? Jim, beszéljen őszintén és nyíltan.

— Nem mondott ennél többet. Azt mondta el, hogy gazdag aranytelepet fedezett fel, a leg-gazdagabbat valamennyi közt, amit életében látott.

— Hol van az az aranytelep? — vágott közbe Pierre.

— Ezt nem akarta nekem megmondani. De amikor félrebeszélte, azt mondta, hogy annyi aranyat vett magához, amennyit el tudott vinni és elszökött. Ugy látszott, hogy csak ez foglalkoztatta az elméjét. Ugy emlékszem mindens závara, hogy el tudom ismétetni betű szerint.

Fleming püspök így szólt:

— Pierre, zárja be az ajtót. Nem akarom, hogy ezt más is hallja.

Pierre előretolta az aító tolózáriát.

Jim ezeket mondotta:

— Ezek voltak pontosan atyám szavai: „Az arany mintegy csapdában volt eltemetve a meder fővényes rétegében, amelyet a folyó millió évek óta hozott le a hegyekből. Jobban volt oda bezárva, mintha a legravaszabbán készített páncélszekrény rejtekeiben lett volna tárolva. Ton-

naszámra volt ott az arany. Dióformájú, gömbölyű darabokban, rétegekben elnyújtva és hosszú, drótszerű szálakban terjeszkedve. És csodás mennyiségben hevert a folyam medrében az aranypor. Szűzi aranytelep volt, olyan csodásan csillogott az arany, mintha valami varázsló olvasztotta volna ki a lombikjában. Azt hiszed, ott maradtam és dolgoztam, hogy ezt a rejtett kincset kibánvásszam!? Nem tettem ezt! Elrohantam! Menekültem, mint egy gyáva ember! Szennyes lelkem megzavarodott! Magamhoz vettem annyi aranyat, amennyit képes voltam elvinni és elmenekültem! Észrevétlenül elsompolyogtam arról a helyről és a csónakomba menekültem. A zsebeim és minden, poggyászom tele volt arannyal. Ez sötét, szentségtelen cselekedet volt! Eljöttem Seattlebe, találkoztam Nellivel és feleségül vettem! Te a házasságunk első évében születél! De én soha többé nem tértem vissza a Yukon középső folyásához, a Charlie folyóhoz, a kis Fekete folyóhoz és azokra a helyekre, ahol a szegény, barátságos, mindig éhes indiánok engem „Napsugár” Jimnek neveztek.”

Jim itt tévővázva elhallgatott s most Fleming püspök szólalt meg:

— Folytassa, fiam — mondta nyugodtan.

— Amikor kérdeztem atyámat, hogy mit követett el, ezt felelte: „Visszatartottam a rejtett kincset, ami beszennyezte a lelkemet! Ez a tettem harminc éven át kísértésként üldözött engem! Meni és helyettem hozd rendbe. Fleming püspök itt volt egy hónap előtt és ő megmondta nekem, hogy mit tettem. Elmondott nekem valamit, amit hazugságnak hittem! De most, Jim fiam, tudom, érzem, hogy Isten szent igazsága!” Ezeket a szavakat sohase fogom elfelejteni, sem azt a tekintetet, amely a lelkembe vésődött, amikor atyám ezeket mondta.

Fleming püspök hallgatott előbb, azután így szólt:

— Biztos, hogy nem mondotta meg, hol fe-

dezte fel az aranyat?

— Egészen biztos vagyok ebben! Atyám azt mondta, hogy az ördög aranya volt az, amit fedezett és hogy se én, sem senki más soha rá ne találjon. Azután meghalt. Püspök uram, mit követett el az atyám, hogy nem mondhatta el nekem? Egy nevet igyekezett az emlékezetébe visszaidézni, de olyan beteg volt, hogy az agya nem működött.

(Folytatása következik.)

Apróhirdetések

A szállítási nehézségekre való tekintettel SZÉN, KOKSZ ÉS FASZÉN szükségletét már most szerezze be. Előjegyzéseket elfogad

KISS PÁL ÉS TÁRSAI

tüzifa és szénagykereskedő, Szent István ut 7. a-1635

Eladó jókarban lévő férfi kerékpár, jó gumikkal, Tigris vendéglő, Zombor, Horthy Miklós tér 4. a-1657-f

Bezdánban, Varga József kereskedő háza, üzlettel együtt eladó. a-1637-f

8—10 egészséges méh családot, N. B. fekvő vándorkaptárakban, 34×40 keretméret eset leg többet is, vagy elhezh vennék. Árát részletes leírással Vincze István, Szilágyi, címre. a-1658

Butorozott szoba-előszoba kiadó, május 1 től. Érdeklődők kiadóhivatalba irjanak. 1653 F

Csinosan butorozott utcai szoba, egy vagy két személy részére, esetleg teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban. a-1622-f

Biztos megélhetést nyújtó, nagy vevőkörrel rendelkező 70 éve fennálló vegyeskereskedés, házzal, nagy kerttel eladó. Érdeklődni: Nischt Mihály-nál, Bezdán. a-1623

Hálószoba butor elköltözés miatt eladó. Eötvös Lóránt u. 16. Falcione telep. a-1655

Telefonszámunk 2—07.